

ANNOJ!

Vereniging Vrienden Nederland - Tsjechië & Slowakije

Ledenbrief nr. 347 september 2019

INHOUD

Voorzitter	3
Met spoed gezocht: secretaris	4
Bestuur	4
Comenius Museum gesloten	5
Augustus 2018. 50 jaar later.	6
Cultuur	10
Foto Impressie: Embassy Festival 2019	12
Stedenband Barendrecht - Louny	13
Nieuws	14
Literatuur	15
Leven van de Bohemers	16
Ahoj! foto	18
Agenda	19

***Kopij voor Ahoj nr. 348,
kan ingeleverd worden tot
uiterlijk 20 oktober 2019***

*Omslag: historische kledij uit
Bohemen (zie pag. 16)*

COLOFON

Ahoj!, de ledenbrief van de VNTS, verschijnt tien keer per jaar. In juli en december is er geen ledenbrief.

www.vnts.nl

www.facebook.com/Vereniging.VNTS/

Uitgever:

VNTS, Ranonkelstr. 123, 2565 BC Den Haag

Redactie-adres ledenbrief:

Ahoj!,

p/a Boženka Vermeulen

Scheitweekseweg 2, 3233 LT Oostvoorne

redactie@vnts.nl

Advertenties: tarieven kunnen worden opgevraagd bij de redactie.

Bestuur:

Ingeborg Kriegsman, voorzitter

Kleefsehoek 220, 6711 SJ Ede

E-mail: ingeborg@vnts.nl

Bert Marcus, vice-voorzitter, secretariaat en archief

Ranonkelstraat 123, 2565 BC Den Haag

E-mail: bert@vnts.nl

Joost Koch, penningmeester

E-mail: joost@vnts.nl

Božena Kooy-Volfova, evenementen

E-mail: bozena@vnts.nl

Ledenadministratie:

Božena Kooy-Volfova,

Salamander 130, 1187 BS Amstelveen

E-mail: bozena@vnts.nl

Contributie:

Lidmaatschap loopt per kalenderjaar:

A-leden (alleenstaanden): € 27,50

G-leden (gezin): € 35,00

Buitenlandleden: € 38,50

Donateurs (organisaties): min. € 45,00

Opgeven als lid of donateur via de website of schriftelijk naar de ledenadministratie.

Opzeggen uitsluitend schriftelijk voor 1 november van het lopende jaar.

IBAN: NL56INGB0000379543

BIC: INGBNL2A

Drukwerk:

Print Service Ede, Ede

© Copyright: Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt d.m.v. druk, fotokopie, internet of welke andere wijze dan ook, zonder toestemming van de uitgever.

ISSN: 1383-0899

VOORZITTER

Lieve vrienden en vriendinnen,

Begin deze maand vond het Embassy Festival plaats in Den Haag. Een jaarlijks terugkerend evenement waar de ambassades zich presenteren met allerlei producten uit hun landen. Dat betekent ook heerlijk eten en drinken; een wereld om te proeven. VNTS was erbij en daarom vindt u een foto-impressie in deze Ahoj!.

In deze Ahoj! afwisselende informatie, onder andere over cultuur. Marije van Urk heeft een prachtig verhaal geschreven over augustus 2018, 50 jaar na 1968 en Sytse Knypstra schrijft over het leven van de Bohemers.

Ondertussen gaan de voorbereidingen voor de najaarsbijeenkomst op 9 november door. Tijdens deze bijeenkomst wordt ook een extra ledenvergadering gehouden naar aanleiding van de vergadering dit voorjaar. Er zal gesproken worden over het lidmaatschap van de VNTS, onder andere in verband met het digitaal ontvangen van Ahoj!. Wat ook aan de orde komt is de samenstelling van het bestuur. Al heel lang zijn we op zoek naar een nieuwe secretaris, maar niemand reageert. Bert Marcus blijft wel de archiefwerkzaamheden doen, maar het secretariaatswerk wordt voor hem steeds lastiger.

Volgend jaar maart is ook een nieuwe voorzitter nodig. Wat gaat er gebeuren wanneer er geen kandidaten komen voor deze functies...

Op de bestuurspagina vindt u een oproep voor de functie van secretaris, maar leden die zich willen opgeven voor de functie van voorzitter mogen uiteraard ook nu al reageren.

Wij hopen veel leden te mogen begroeten op zaterdag 9 november. Die dag zal er ook meer bekend zijn over onze nieuwjaarsbijeenkomst, die gewoonlijk wordt gehouden in het Comenius museum in Naarden. In verband met de verbouwing van het museum is dit nu nog even onduidelijk.

Ik wens u veel leesplezier met deze Ahoj!.

Ingeborg Kriegsman

MET SPOED GEZOCHT: SECRETARIS

De VNTS is met spoed op zoek naar een nieuwe secretaris.

Tijdens de extra ledenvergadering op zaterdag 9 november willen wij een nieuwe secretaris benoemen als lid van het bestuur van de VNTS.

De secretaris verzorgt het volgende:

- notulen en agenda bestuursvergaderingen;
- deelname bestuursvergadering (deze worden meestal gehouden bij Van der Valk in Breukelen op zaterdagochtend);
- notulen algemene ledenvergadering;
- jaarverslag VNTS;
- uitnodigingen en voor specials activiteiten.

Reacties graag z.s.m., doch uiterlijk 31 oktober, via e-mail naar bestuur@vnts.nl, zodat de nieuwe secretaris kan worden benoemd op zaterdag 9 november tijdens de extra ledenvergadering.

Nadere informatie over deze functie kan worden verkregen bij de voorzitter via ingeborg@vnts.nl.

BESTUUR

Op zaterdag 9 november organiseren wij de najaarsbijeenkomst in Ede, waar aandacht geschonken zal worden aan het 35-jarig bestaan van de vereniging.

Er wordt nog gewerkt aan het programma, maar wij kunnen u alvast vertellen dat er onder andere een boekpresentatie zal zijn van Samen op de laan van Europa en Spolu aleji Evropy door Pieter Goedhart.

Verder worden goederen verkocht waarvan de opbrengst bestemd is voor de Stichting Babička in verband met de uitgave van de vertaling van Pan Učitel.

Aanmelden voor deze middag kan via bestuur@vnts.nl. Voor leden is deze middag gratis, niet-leden betalen 5 euro per persoon.

Adres: het Luthers gemeentecentrum, Maanderweg 27 in Ede.

Organisaties/bedrijven die deze middag een tafel nodig hebben om hun producten te verkopen kunnen zich ook melden via bestuur@vnts.nl.

COMENIUS MUSEUM GESLOTEN

Wegens verbouwing is het Comenius Museum gesloten voor publiek van 16 september t/m 2 december 2019. De activiteiten die gedurende deze maanden gepland zijn in het naastgelegen Mausoleum gaan wel door. Groepen kunnen gedurende de verbouwing op afspraak het Mausoleum bezoeken mits 2 weken van tevoren per email aangevraagd.

De huidige vaste tentoonstelling wordt vervangen door een nieuwe, tevens zal het gebouw van binnen aangepast worden. Op 3 december 2019 zal het museum weer gedeeltelijk open zijn met een tijdelijke tentoonstelling, die te zien is t/m 1 maart 2020. De nieuwe vaste tentoonstelling wordt geopend op zaterdag, 28 maart 2020 en zal vanaf dan toegankelijk zijn voor publiek. Houdt hiervoor onze website in de gaten! www.comeniusmuseum.nl .

Praktisch

Data verbouwing: 16 september t/m 2 december 2019.
 Tijdelijke tentoonstelling te zien vanaf: 3 december 2019.
 Nieuwe vaste tentoonstelling te zien vanaf 28 maart 2019.
 Locatie: Comenius Museum, Kloosterstraat 33, 1411 RS Naarden.
 Tel.: 035-694 30 45, info@comeniusmuseum.nl .

Zie ook: www.comeniusmuseum.nl.

Open Monumenten Dag

Op zondag, 15 september a.s. vindt weer de Open Monumenten Dag plaats. Dit jaar is het thema: 'Plekken van plezier'. Het Comenius Museum is dan (voor het laatst voor de verbouwing) geopend van 12.00-17.00 uur. Die dag is ook de dubbeltentoonstelling 'Rembrandt en Comenius' en 'Kijk Comenius' te zien. Van 13.00 tot 16.30 uur kan men rondleidingen bijwonen.

AUGUSTUS 2018. 50 JAAR LATER.

Op 21 augustus 1968 werd Nederland opgeschrikt door het nieuws van de inval in Tsjecho-Slowakije door de troepen van de Warschaupactlanden. Ik was toen zelf kort daarvoor begonnen met een studie Russisch en toen er een oproep kwam om vluchtelingen op te vangen die geen westerse talen spraken, meldde mijn toenmalige echtgenoot en ik ons meteen aan. Al heel snel kwam een telefoontje: of we twee jonge mannen konden ophalen bij het Universitair Asielfonds en voor onbepaalde tijd onderdak konden bieden. Onze twee zoontjes waren op dat moment op school, maar ik laadde mijn dochttertje in mijn oude Volkswagen en haalde twee schuchtere jongens op. Ze waren helemaal ontroerd toen ze zagen dat er een keurige kamer met twee bedden voor ze klaarstond en al snel kwam het verhaal: Zij heetten Ivan en Pepík en ze waren aanvankelijk naar Zaandam gevlucht, waar Pepík naar een meisje wilde gaan dat hij bij een jeugdfestival in Praag had ontmoet. Naïef als ze waren, realiseerden ze zich niet dat dit een communistisch jeugdfestival betrof en dat ze bij de ouders van dit meisje niet bepaald welkom waren, maar voor één nacht mochten ze op de vloer blijven slapen en er werd iemand opgezocht die van Tsjechische afkomst was en die ze naar het U.A.F. in Amsterdam wilde brengen.

Er volgde een spannende tijd, we volgden constant het nieuws op de zwart-wit t.v. en ze kregen (fabrieks)werk aangeboden, zodat ze over wat geld konden beschikken. Ivan en Pepík spraken geen westerse talen, mijn man kon daardoor helemaal niet met ze praten en ik had net één jaar Russisch achter de rug, terwijl zij beiden alleen met

tegenzin school-Russisch hadden geleerd. Toen dan ook mijn verjaardag naderde, werd het moeilijk. Ik wilde ze niet overdonderen met een huis vol visite en mijn man kon ze niet vertellen dat ik jarig was. We besloten daarom het U.A.F. te bellen en de situatie uit te leggen, maar op de dag van mijn verjaardag waren ze al vóór het ontbijt verdwenen. Wij schrokken, zóveel bescheidenheid hadden wij niet verwacht, maar waar wáren ze? Hoe konden we ze duidelijk maken dat ze welkom waren? Even later werd het raadsel opgelost: ineens stonden ze voor de deur met een enorme bos bloemen en in koor klonk het: “Hartelikegelificiteerdmetoeferjaardag”.

Ze bleven een paar maanden, maar toen er een pardon werd afgekondigd voor degenen die vóór 1 januari terugkeerden, besloten ze toch te gaan. Ivan had een zoontje in Praag en Pepík wilde toch maar eerst zijn studie afmaken, daarna wilde hij maar weer proberen terug te komen. Het contact bleef en wij werden uitgenodigd naar Praag te komen, wat wij inderdaad in 1969 deden. We zagen toen met eigen ogen hoe men daar leefde. Vele vakanties volgden en ondanks de situatie daar, beviel het ons uitstekend. De kinderen speelden met de Tsjechische kinderen en leerden op die manier (letterlijk spelenderwijs!) de taal. Ik was inmiddels gescheiden en had daar vele vrienden gemaakt, met wie we iedere avond gezamenlijk bier dronken en met elkaar bij gitaarspel zaten te zingen.

Natuurlijk namen we veel spullen mee, die daar niet of nauwelijks te krijgen waren en zo voelden wij ons steeds meer thuis in (toen nog) de CSSR. Ivan kwam niet vaak meer in Zlenice, ons vakantiedorp, maar Pepík, die zijn roepnaam had veranderd in Pepouš, had er een prachtige blokhut gebouwd.

Ondertussen had ik bij een conferentie in Amsterdam Jiří Pelikan leren kennen en toen Charta 77 uit was gekomen, kreeg ik van hem mini-exemplaren mee om onder de vrienden uit te delen. In de zomer van 1977 had nog niemand Charta gelezen, maar ze wisten allemaal wel wat er ongeveer in moest staan, dus werd ik ongeduldig opgewacht en snel circuleerden de mini-Charta's in Zlenice, ons vakantiedorp. Hoewel onze vele vrienden er voorzichtig mee omsprongen, ben ik hoogstwaarschijnlijk toch verraden en in 1978 kreeg ik plotseling geen visum meer. Niettemin bleven de contacten bestaan, zowel schriftelijk als telefonisch, al moesten we heel voorzichtig zijn. Max van der Stoel heeft nog via de ambassade geïnformeerd waarom ik geen visum meer kreeg, maar het enige antwoord was dat ik voor minstens 10 jaar persona non grata was en dat ze niet verplicht waren te melden waarom.

Tien jaar later had in Rusland Chorbatsjov de macht en ook zijn boek “Perestrojka” lag in Praag in alle boekwinkels. Een visum was toen al geen probleem meer en de sfeer was totaal veranderd. We zagen alle oude bekenden weer en hoorden dat zij allemaal bezoek hadden gehad van de StB die ze kwam uithoren over hun contact met mij. Na de fluwelen revolutie werd Tsjechië steeds meer een normaal land, alle vrienden kwamen ook naar Amsterdam en regelmatig had ik Tsjechische logés. Toch werd daardoor het contact losser, we werden allemaal ouder en ik had geen auto meer, al stond er bij mij af-en-toe nog wel een auto met CZ nummerbord op de parkeerplaats.

Tot augustus 2018...

Per vliegtuig ging ik (deze keer zonder kinderen) naar Praag, waar ik door vriendin Miša werd afgehaald en met haar samen de volgende dag naar vakantiedorp Zlenice reed. De oude chata van Miša’s familie was gerenoveerd en uitgebreid, zodat er voldoende ruimte was voor alle kinderen en kleinkinderen. Miša vertelde dat ze nauwelijks contact had met Pepouš en met Ivan alleen via facebook.

Ik liep het dorp in, waar weinig was veranderd, deed het tuinhekje van de blokhut open, waar juist de stiefdochter van Pepouš naar buiten kwam. “Jééésus Maria, kijk nou eens wie daar aan komt!”

Ik werd gezoend, bier en worst werden tevoorschijn gehaald en uiteraard begonnen we herinneringen op te halen en nieuwtjes uit te wisselen. “Padesát let, padesát let”, herhaalde Pepouš voortdurend en het was duidelijk dat hij zich afvroeg hoe zijn leven eruit had gezien als hij destijds niet terug gegaan was. “Je bent gauw jarig hè”, zei hij, “Hartelikgefeliciteerdmetoeferjaardag”. Hij was het niet vergeten!

Bij het afscheid liep hij mee naar het tuinhekje en omhelsde me terwijl de tranen over zijn wangen liepen.

Marije van Urk

Volgend jaar is het **200 jaar geleden** dat de Tsjechische schrijfster Božena Němcová (1820-1862) geboren werd.
 Een goede aanleiding om er een bijzonder jaar van te maken.

De stichting Babička doet dat onder meer door het uitgeven van een Nederlandse vertaling van het verhaal **Pan učitel** (De schoolmeester).

Dit verhaal is geschreven in 1858. De schrijfster heeft zich gebaseerd op haar persoonlijke ervaringen met verschillende onderwijzers, die ze in de hoofdpersoon van het verhaal heeft samengebracht.

Het verhaal is voor veel mensen herkenbaar. Velen van ons hebben ook mooie herinneringen aan een juf of meester die anders was: die muziek maakte, er met de klas op uit ging, mooie tekeningen maakte of bijzondere verhalen vertelde.

portret: Karel Svobinský

Eerder dit jaar hebben we deze plannen al aangekondigd in onze nieuwsbrieven nr 11 en 12. Bekijk ze op onze website www.babicka.nl onder de kop nieuwsbrieven.

De vertaalster **Irma Pieper** is begonnen met de vertaling en **uitgeverij Douane** heeft het boekje al in de lijst van najaarsaanbiedingen staan.

De **presentatie** van het boekje zal op zaterdag 8 februari 2020 plaatsvinden in het Nationaal Onderwijsmuseum te Dordrecht.

Voor wat betreft de fondsenwerving is nu de helft van de benodigde som bijeengebracht.
We hebben dus nog wat nodig! Doet u mee?

Sponsors, fondsen en gulle gevers zullen worden vermeld op de website van de Stichting Babička. Ze worden uitgenodigd voor de presentatie en voor andere verwante evenementen in 2020. Ze ontvangen één of meerdere exemplaren van het boekje.

Bijdragen kunnen worden gestort op rekening NL92 INGB00051802 98 t.n.v. Stichting Babička, Rotterdam.
 Voor vragen en nadere informatie kunt u terecht bij het secretariaat van Stichting Babička: C.F. Plaisier, Avenue Concordia 61, 3062 LC Rotterdam
 tel. 010 412 95 27, E-Mail: c.plaisier@babicka.nl

CULTUUR

FILMCLUB: GESPREKKEN MET TGM

In het kader van onze terugkerende filmclub presenteert het Tsjechisch Centrum Rotterdam de film 'Hovory s TGM' (2018) van Jakub Čevenka. Kom op dinsdag 29 oktober 2019 vanaf 19:00 naar het Tsjechisch Centrum in Rotterdam om dit te zien.

Trailer: <https://www.youtube.com/watch?v=4cpp4LUf4QA>

Adres: Westersingel 9, 3014 GM Rotterdam

Bron: Tsjechisch Centrum

SPEAK-DATING OP DE EUROPESE DAG VAN DE TALEN

Op 26 september kunt u in de Centrale Bibliotheek in Rotterdam proeven van verschillende Europese talen. Dat gebeurt door middel van korte en interactieve lessen van vijf minuten.

Meer informatie kunt u lezen onder deze link:

<http://hague.czechcentres.cz/programma/meer/den-jazyku-edl-2019/>

Foto: <http://www.coe.int/edl>

THROUGH THE WALLS KUNSTTENTONSTELLING

Op 17 november 2019 is het precies 30 jaar geleden dat er in Tsjecho-Slowakije een einde kwam aan het communistische regime. Ter gelegenheid van het dertigjarig jubileum van de gebeurtenissen van 1989 waardoor er ruimte zonder muren kon ontstaan, organiseert het Tsjechisch Centrum een tentoonstelling die op de huidige sociaal-politieke situatie ingaat. De officiële opening van de tentoonstelling is op 29 oktober om 19:00. Tentoonstelling duurt tot 16 december 2019.

Meer informatie leest u onder deze link:

<http://hague.czechcentres.cz/programma/meer/vystava-1989/>

GLAS TENTOONSTELLING VAN TSJECHISCHE KUNSTENAARS

Bij Glass Gallery Broft in Leerdam kunt u vanaf 8 september een tentoonstelling bewonderen van de Tsjechische kunstenaars Ingrid Račková en David Suchopárek. Zij maken optisch geslepen glassculpturen en verschillende andere werken van glas.

De tentoonstelling duurt tot 20 oktober 2019.

Meer informatie kunt u lezen onder deze link:

<http://hague.czechcentres.cz/programma/meer/vystava-skla-irids-broft-gallery/>

Bron: Tsjechisch Centrum

FOTO IMPRESSIE: EMBASSY FESTIVAL 2019

Op 6 en 7 september vond het jaarlijkse Embassy Festival weer plaats in Den Haag. Op dit kleurrijke festival waren ook Tsjechië en Slowakije weer aanwezig. Hier een aantal foto's voor een indruk van het weekend.

Foto's: Bert Marcus & Božena Kooy-Volfova

STEDENBAND BARENDRECHT - LOUNY

Via deze nieuwsbrief houden we u op de hoogte van de activiteiten van de Stedenband Barendrecht - Louny. U ontvangt deze nieuwsbrief, omdat u in ons adressenbestand bent opgenomen. We kijken in deze nieuwsbrief terug op de activiteiten van het afgelopen jaar en kijken vooruit naar de komende activiteiten. Via de website en de Facebookpagina kunt u uitgebreidere informatie en meer foto's vinden over de activiteiten die in deze nieuwsbrief zijn genoemd.

Thema 2019/2020 en najaarsbezoek uit Louny

Van zaterdag 26 oktober tot en met woensdag 30 oktober brengt een groep uit Louny een bezoek aan Barendrecht. Alle activiteiten zullen te maken hebben met het thema "hobby's en vrije tijd". Diverse verenigingen zullen een rol spelen bij het invullen van dit programma. Mocht u ideeën hebben, of mee willen helpen bij het organiseren van dit bezoek, dan horen we dat natuurlijk graag. Ook zijn we op zoek naar mensen die van 29 april tot en met 3 mei mee willen met de Barendrechtse delegatie naar Louny. We hopen dat er vanuit verschillende verenigingen ook deelnemers mee willen naar Louny om daar ter plekke contacten te leggen met gelijkgestemden.

Leden van twee Barendrechtse verenigingen brachten een bezoek aan Louny

Van 12-16 juni zijn leden van twee Barendrechtse verenigingen op bezoek geweest in de Tsjechische partnergemeente Louny. Het betreft de schietsportvereniging de Vrijheid en de atletiekvereniging Energie. Zij hebben deelgenomen aan hun sport, kennis gemaakt met de sporters en gesproken over verdere uitwisseling van sporters.

Rest van de nieuwsbrief leest u hier: <http://www.stedenbandbarendrecht.nl/nieuwsbrieven>

NIEUWS

Nieuwe ambassadeur Tsjechië

H.E. mevrouw Kateřina Sequensová is de nieuwe ambassadeur van de Tsjechische Republiek. De geloofsbrieven zijn door koning Willem-Alexander op 11 september 2019 overhandigd.

Bron: <https://www.koninklijkhuis.nl/actueel/nieuws/2019/09/10/geloofsbrieven-ambassadeurs-tsjechie-letland-en-israel>

Slowaakse man wil naar zijn moeder in Rotherham. Beland in Rotterdam.

Het zal je maar gebeuren. Je wilt op bezoek bij je moeder, maar eindigt in een grote vreemde stad. Agenten troffen in Rotterdam een Slowaakse man aan. Hij sprak geen Nederlands of Engels en had geen geld. Er was hem per ongeluk een treinkaartje naar Rotterdam verkocht in plaats van de Engelse stad Rotherham. De man is in contact gebracht met Stichting Barka, die migranten uit Midden- en Oost Europa steunt.

Bron: <https://nos.nl/artikel/2299377-man-uit-slowakije-wil-naar-rotherham-belandt-in-rotterdam.html>

Hersendode vrouw bevallen in Tsjechië

In het academische ziekenhuis in Brno is een hersendode vrouw (27) bevallen van een meisje. De vrouw was hersendood geraakt na een beroerte. Toen het gebeurde was ze al zestien weken zwanger. Ze is maanden in leven gehouden om de baby te redden, dat ter wereld is geholpen via een keizersnede. Het is een wonder dat dit is gelukt. Verder laat het ziekenhuis niets weten over de gezondheid van het meisje. Ze is nu al wel bij haar vader en broertje.

Bron: <https://www.rtlnieuws.nl/nieuws/buitenland/artikel/4827981/vrouw-coma-tsjechie-hersendood-bevallen-keizersnede>

LITERATUUR

Samen op de ‘laan van Europa’ nu ook in het Tsjechisch en Slowaaks

Van Samen op de ‘laan van Europa’. 100 jaar Tsjechië & Slowakije in Nederland (uitgave Pegasus) is kort geleden bij de Universita Palackého v Olomouci een vertaling met een tweetalige titel, zowel Tsjechisch als Slowaaks verschenen.

Net als in de oorspronkelijke Nederlandse uitgave worden per jaar sinds 1918, het ontstaan van Tsjechoslowakije gemeenschappelijke raakvlakken met Nederland beschreven, zowel politiek als cultureel, sportief, economisch of persoonlijk.

Waar de Nederlandse uitgave een aantal illustraties in de vorm van krantenberichten, opschriften e.d. bevat, zijn deze vertaald. Waar tekstfragmenten door anderen dan de samenstellers zijn vertaald, zijn hun namen bij die fragmenten vermeld.

Pieter J. Goedhart, Jan C. Henneman, Kryštof Krijt, Rebecca Krijtová en Ivo Mostert. Spolu “alejí Evropy” - Spoločne “alejou Európy” 100 let nizozemsko-česko-slovenských vztahů – 100 rokov holandsko-česko-slovenských vzťahov. Universita Palackého v Olomouci 2019 (www.vydavatelstvi.upol.cz). 170 blz.

ISBN 978-80-244-5505-1 (print), ISBN 978-80-244-5506-8 (online:PDF).

LEVEN VAN DE BOHEMERS

Johannes Butzbach, die op elfjarige leeftijd met een oudere student op stap werd gestuurd om een geschikte school voor Johan te vinden, raakt (zonder de oudere student) verzeild in Bohemen. In zijn 'Wanderbüchlein des Johannes Butzbach, genannt Piemontanus' vertelt hij over de manier van leven van de Bohemers.

De bevolking van Bohemen is een grof soort mensen en zij eten graag veel en pittig. Daarom luidt het gezegde dat een varken in Bohemen in één jaar meer saffraan eet dan een mens in Duitsland zijn hele leven lang.

De gewone mensen eten tijdens de lunch en het avondeten zelden minder dan vier gerechten, in de zomer bovendien nog knoedels met in boter gestoomde eieren en kaas als ontbijt, daar komen 's middags en 's avonds laat nog kaas met brood en melk bij.

Ze kleden zich in eenvoudige, grove stof; in plaats van schoenen of laarzen omwikkelen ze voet en scheenbeen met dierenhuiden, die ze onder de knie vastmaken met een band van stro. Zelden gebruiken ze laarzen. In de winter hebben ze vachten en wijde, over de schouders tot aan de gordel gedrapeerde gewaden met grote capuchons, want het is algemeen bekend dat het land erg koud is.

Hun woningen zijn gemaakt van dennenhout en hebben steenovens, zo breed als bakovens, waarin ze ook hun voedsel koken. Als zo'n oven 's ochtends wordt aangestoken, gaat als gevolg van de rook, die tot aan de zolder het hele huis vult, iedereen naar buiten en pas als het hout volledig is verbrand en de rook door ramen en deuren is weggetrokken, kan men gedurende de dag in huis blijven. Voor verlichting gebruiken de mensen hout van een veel voorkomende soort dennenboom, dat in spanen wordt gesneden en 's avonds aangestoken in een in het midden van de kamer hangende lichter.

Ze besteden veel zorg aan hun haar; vaak heb ik mannen gezien bij wie het kunstig verzorgde haar in lokken tot de middel viel en vrouwen bij wie het meestal glad gestreken tot aan de kuiten of enkels reikte. Ook maken ze veel werk van hemden en dassen, met kragen en sjaals; deze stoffen zijn geweven

van zijde en goud. De jongeren zijn vooral geïnteresseerd in deze sieraden; ze bekijken zich vaak en denken dan dat ze heel wat voorstellen.

In de veertigdaagse vastentijd en op alle vrijdagen het hele jaar door, onthouden ze zich van zuivelproducten. Daardoor ontstond bij ons het gezegde: “Een Bohemer zal eerder een paard uit de stal stelen dan op vrijdag een ei eten.” Tijdens het werk drinken vooral de armen een eenvoudig drankje, hoewel er verschillende soorten bier zijn, die echter alleen in de steden worden gebrouwen. Maar er worden in de buurt van de grotere steden ook druiven geteeld, waarvan de wijn vrij duur verkocht wordt. Betere wijnen worden in grote hoeveelheden geïmporteerd uit Hongarije en andere aangrenzende gebieden.

Afgezien van het zout, dat ze via de handel in hun producten inkopen, zijn ze voldoende voorzien van alle noodzakelijke goederen uit hun eigen land. De Joden, die meestal in de steden wonen, worden net zo veracht en bespot als bij ons. Er zijn allerlei soorten sekten en allerlei soorten ketterijen, vooral in de stad Tabor, zoals Enea Silvio beschrijft. De rijken zijn meestal zo dik als de Epicuriërs, zo zeer dat ze het vooruitstekende deel van het lichaam moeten dragen in een draagband die aan de nek is vastgemaakt. De mannen zijn stevig gebouwd, vierkant en gespierd, de vrouwen strak en wulps; ze dragen hooggesloten kleren, tot aan de kin. De mouwen van deze jurken zijn breed, maar slechts tot aan de elleboog, terwijl de mouwen zijn bedekt met zijde, zoals bij de mannen, en de arm volledig bedekken.

Tekst en vertaling: Sytse Knypstra

AHOJ! FOTO

De Tsjechische Velorex! Foto is gemaakt door Bert Marcus.

Heeft u een leuke foto gemaakt die te maken heeft met Tsjechië of Slowakije? Stuur hem op naar redactie@vnts.nl en hij komt hier te staan in het volgende Ahoj! nummer.

AGENDA

26 september 2019 – Speak-dating in de Centrale Bibliotheek - Hoogstraat 110, 3011 PV Rotterdam (zie pag. 10)

t/m 20 oktober 2019 – Glas tentoonstelling Račková en Suchopárek - Gallery Broft, Hoogstraat 33, 4141 BA Leerdam (zie pag. 11)

29 oktober 2019 – Filmclub: Gesprekken met TGM - Westersingel 9, 3014 GM Rotterdam (zie pag. 10)

29 oktober 2019 om 19:00u – Opening tentoonstelling Through the Walls

t/m 16 december 2019 – Tentoonstelling Through the Walls - Westersingel 9, 3014 GM Rotterdam (zie pag. 10)

Meer informatie over Tsjechische evenementen kunt u vinden op

<http://hague.czechcentres.cz>

Meer informatie over Slowaakse evenementen kunt u vinden op

<https://www.facebook.com/Embassy-of-Slovakia-in-the-Netherlands/>

Bekijk onze agenda ook online: <https://vnts.nl/index.php/agenda/>

AGENDA TIPS

Organiseert u een evenement dat te maken heeft met Tsjechië en/of Slowakije? Of heeft u ergens iets gezien of gelezen? Tips zijn altijd welkom!

Suggesties voor agendapunten mag u sturen naar redactie@vnts.nl.

NUTTIGE ADRESSEN

Tsjechische Ambassade

Paleisstraat 4, 2514 JA Den Haag.

Tel: 070 3130031 ;

E-mail: hague@embassy.mzv.cz; URL: www.mfa.cz/hague

Nederlandse Ambassade in Tsjechië

Gotthardska 6/27, 160 00 Praag 6

Tel.: 00420 233 015200;

E-mail: pra@minbuza.nl

Slowaakse ambassade

Parkweg 1, 2585 JG Den Haag.

Tel. 070 4167777, e-mail: embassy@haag.mfa.sk;

URL: www.mzv.sk/hague

Nederlandse Ambassade in Slowakije

Frana Krala 5, 811 05 Bratislava 1

Tel.: 00421 2 5262 5081, e-mail: bt1@minbuza.nl

Tsjechisch Centrum

Westersingel 9, 3014 GM Rotterdam.

Tel.: 010 2251713, e-mail: cchaag@czech.cz;

URL: www.hague.czechcentres.cz

Postadres: Paleisstraat 4, 2514 JA Den Haag,

Tsjechisch Bureau voor Toerisme/CzechTourism

Gatwickstraat 11, 1043 GL Amsterdam,

Tel.: 0615 696 875;

E-mail: amsterdam@czechtourism.com;

URL: www.czechtourism.com

CzechTrade Brussel

Rue du Trône 60, 1050 Brussel.

Tel: +32 22139460;

e-mail: brussels@czechtrade.cz;

URL: www.czechtrade.be

Tsjechisch Centrum Brussel

Rue du Trône 60, 1050 Brussel

Tel: +32 22139430;

e-mail: cbrussels@czech.cz;

URL: www.czechcentres.cz/brussels

Nederlands-Tsjechische Kamer van Koophandel

Českomoravská 2420/15, 190 00 Praha 9

Tel. +420 774 002 201;

e-mail: nlchamber@nlchamber.cz

Czech Dutch Chamber of Commerce (CDCC)

Eurocenter II, Barbara Strozziilaan 364, 1083 HN

Amsterdam

e-mail: info@cdcc.nl

GTSM: Genootschap voor Tsjechische en Slowaakse Muziek

Hans Wallin, voorzitter

Prins Bernhardlaan 21, 2264 CA Leidschendam;

tel/fax: 070 3278706;

e-mail: hanswallin@tiscali.nl;

Jacques de Coö, e-mail : jdecoo@noknok.nl

Hello Czech Republic

(website over Tsjechië in o.a. Engels)

Internet: <http://www.czech.cz/en>

Facebook: <https://www.facebook.com/Czechia.eu>

Slowakia.travel

(website over Slowakije in o.a. Engels)

Internet: <http://slovakia.travel/en>

Facebook: <https://www.facebook.com/sloviatourism>

YouTube: <https://www.youtube.com/user/SlovakTB>